

מעדני אשר

שאלות וחקירות בענייני פרשת השבוע | יו"ל ע"י מכון "מעדני אשר" - בית שמש

פרשת כי תבוא תשפ"א | גליון תתס"ה (שנה י"ח)

מי שבא לביקור בארץ ישראל האם מתכפר לו כל העונות ויש ענין לבא בימי הרחמים והסליחות לאר"י?

בפרשתנו כ"ז והיה כי תבוא אל הארץ אשר ה' אלקיך נותן לך נחלה וירשתה וישבתה בה.

הנה באור החיים הקדוש כתב דמכאן ילפינן דיש מצוה של ישוב ארץ ישראל.

יש לחקור האם בימי הרחמים והסליחות יש ענין לבא ארץ ישראל דשם מתכפרים כל העונות או דילמא אין ענין להיות בארץ ישראל בימי הרחמים והסליחות.

הנה איתא בגמ' כתובות ק"א ע"א כל הדר בארץ ישראל שרוי בלא עון שנאמר ובל יאמר שכן חליתי העם היושב בה נשוא עון, אי"כ לכאורה יש ענין להיות בארץ ישראל בימים אלו שזה מוסיף לתשובה ובענין קושיית האחרונים מדוע נחרב בית המקדש הרי אר"י מכפר הארתי בזה במקום אחר.

ומצאתי דבשו"ת תשב"ץ חלק ג' סימן רפ"ח נשאל העולה לארץ ישראל ונכנס לתחומה אם כל עונותיו מתכפרים קלות וחמורות עם התשובה וכן מי שהיה עולה לארץ ישראל ומת בדרך אם כוונתו רצויה כאלו דר בארץ ישראל או לא.

ומסיק: הדירה בארץ ישראל מצוה גדולה, וכבר מנה אותו הרמב"ן ז"ל מכלל תרי"ג מצות, ובספרי אמרו שקולה ישיבת ארץ ישראל כנגד כל המצות שנאמר וירשתם וישבתם בה ושמרת לעשות, וכבר הפליגו רז"ל ואמרו כתובות ק"י ע"ב שכל הדר בא"י דומה למי שיש לו אלוה שנא' לתת להם את ארץ כנען כי אני ה' אלהיכם, וכל הדר בא"י שרוי בלא עון שנאמר ובל יאמר שכן חליתי העם היושב בה נשוא עון וכל הקבור בא"י כאלו קבור תחת המזבח כתיב הכא מזבח אדמה וכתוב התם וכפר אדמתו עמו, ומי שהוא בעל תשובה ומתחרט מעונות שבידו ורוצה לעלות לא"י עם היות שהתשובה היא מכפרת העלייה לא"י היא מוספת לו זכות ומצילתו מן החטא כל ימיו.

ובשו"ת חתם סופר אורח חיים סימן קצ"ד כתב חידוש דלא לכל מי שנמצא בארץ ישראל אינו חוטא: וז"ל ויפה דקדקו חז"ל כתובות ק"א ע"א כל הדר בארץ ישראל שרוי בלא עון שנאמר ובל יאמר שכן חליתי העם היושב בה נשוא עון, דקדקו לומר כל הדר בא"י לומר שצריך שיקבע דירתו שם ויהיה לכל הפחות מיושבי העיר, לאפוקי היושב שם לשעה כעובר אורח, ואף על גב דאפילו ההולך בה ד' אמות מקיים מצוה, מ"מ איננו נשוא עון אלא אי"כ הוא מהיושבים ועל כן דקדקו לומר כל הדר בא"י דר דוקא, ונפקא ליה מלשון הקרא ובל יאמר שכן חליתי ולא יקרא שכן אלא השוכן בקרבה וקובע לו משכן ודירה עכ"פ, והרמב"ם שינה לשון הש"ס וכתב

הוא משוכנים ומיושבים דא"י דלענין התואר אפילו יוצא ממנו שמו עליו כנ"ל, מ"מ לענין נשיאת עון לא אזלינן אלא בזמן שהוא יושב בה, אבל אם יצא ממנה אפילו לשעה באותה שעה איננו נשוא עון, ותרתי בעינן שיהיה מהיושבים ושיהיה בה דוקא.

ובטעם הדבר מדוע הדר באר"י שרוי בלא עון יש כמה הסברים באחרונים:
א. ע"פ מה שכתב הרמב"ם איסורי ביאה פרק כ"ב הלכה א' שאין הרהור עבירה מצוי אלא בלב הפנוי מן החכמה, וכיון שאמרו חז"ל ב"ב קנ"ח ע"מ ב' דאזירא דא"י מחכים, ואמרינן בגמ' קדושין מ"ט ע"מ ב' עשרה קבין חכמה ירדו לעולם תשעה נטלה ארץ ישראל והיא מטרת את האדם מהרהור עבירה, כך כתב המקנה קידושין כ"ט ע"מ ב'.
ב. שהיא מקום קדושה וכדי שתגין עליו זכות ארץ ישראל שלא יבא לידי חטא ואז אף אם לפעמים חטא בא לידו או אפילו עון שהוא מזיד ע"י שתקף עליו יצרו מ"מ מסתמא גורם לו זכות ישיבת ארץ ישראל שלא לן ועבירה בידו דלאחר שחטא ומצא עצמו עומד במקום קדוש ודאי תוהה על הראשונות ושב ורפא לו, כך כתב בפני יהושע מסכת כתובות דף ק"א עמוד א'.

מי שרצה לעלות לגור בארץ ישראל ונאנס

האם נקרא כאילו גר בארץ ישראל ונתכפר לו העונות?

יש לחקור מי שרצה לעלות לגור בארץ ישראל ונאנס האם נקרא כאילו גר בארץ ישראל ונתכפר לו העונות.

הנה בשו"ת תשב"ץ חלק ג' סימן רפ"ח כתב מי שרצה לעלות לארץ ישראל ונאנס ולא השלים מצותו אם נחשב לו זכות כמו שהשלים מצותו, כבר אחז"ל קדושין מ' ע"א מחשבה טובה הקדוש ברוך הוא מצרפה למעשה שנאמר אז נדברו יראי ה' איש אל רעהו ויקשב ה' וישמע ויכתב בספר זכרון ליראי ה' ולחושבי שמו אמר רב אסי אפי' חשב לעשות מצו' ולא עשאה מעלה עליו הכתוב כאלו עשאה והמקום יעזור אותו על כונתו כמו שאמר מלך הכוזר אל החבר כשנפרד ממנו לעלות לא"י.

וכן בשו"ת מהר"י מברונא סימן ע"ז כתב כל המכוין לעשות מצוה ונאנס מעלה עליו הכתוב כאילו עשאה כדאמרינן בגמ' סוטה י"ד א' שנתאוה משה רבינו ע"ה ליכנס לארץ ישראל כדי לקיים מצות התלויים בארץ על ידו א"ל הקדוש ברוך הוא כלום אתה מבקש אלא לקבל שכר מעלה אני עליך כאלו עשית, לכן אותם בני אדם המבקשים ליכנס לארץ ישראל ונאנסו בדרך הרי הם כאלו נכנסו לשם, ואפשר דאפילו גלגול מחילות לא צריך, והא דאמר בגמ' כתובות ק"א א' דאפילו צדיקים בבבל צריכין מחילות, ואפילו יוסף הצדיק, היינו משום שלא מתו בדרך עלייתן, אבל כי מתו בדרך הליכתן לא"י הרי הם כאילו מתו שמה והרי הם בלא חטא כדאיתא שמה, וזה היה כוונת רבי יוסי שבת ק"ח ע"מ ב' יהא חלקי ממתים בדרך מצוה.

גליון זה נודב ע"י ידידינו
העומד לימין המערכת מעת הקמתו בעצה ובמעש
הגאון מרדכי הלל זלמן ראטה שליט"א לונדון גאב"ד ווידיטשקא
לברכת מזל טוב
להגאון בעל המעדני אשר שליט"א
לרגל השמחה הגדולה
שמחת אירוסי בתו הבכורה תח"י עב"ג הבה"ח המופלג בתור"ש שלום הורביץ נ"ו בחירי ישיבת עץ חיים דבאבוב בני ברק
בנו של גדולי המשפיעים בדורנו הגאון החסיד רבי זושא הורביץ שליט"א רב קהל חסידים אלעד
וברכת מזל טוב לסבים
הגאון רבי חיים יעקב מנחם שוורץ שליט"א דומ"צ קהילת צאנו נתניה - ורב בית החולים לניאדו
הגאון רבי בן ציון רייך שליט"א יד ימינם ואיש אמונם של אדמור"י בית צאנו
יהא רעוא שבזכות זיכוי רבבות לרגל השמחה הגדולה יזכה לרוות נחת מכל יוצאי חלציו ויצליח בכל אשר יפנה

מדוע בעלי אומניות אין עומדים בפני תלמידי חכמים

ובפני מביאי בכורים כן עומדים?

בפרשתן והלכת אל המקום אשר יבחר ה' אלקיך לשכן שמו שם.

איאת בגמ' קידושין דף ל"ג אין בעלי אומניות רשאים לעמוד מפני ת"ח בשעה שהן עוסקים במלאכתם, דבעי קימה שאין בה חסרון כ"ס, ופריך הגמרא, הרי גבי ביכורים תנן ביכורים ג' וכל בעלי אומניות שבירושלים עומדים מפניהם ושואלים בשלומם ואומרים להם אחינו אנשי מקום פלוני בואכם לשלום, אמר רבי יוחנן מפניהם עומדים מפני ת"ח אין עומדין, אמר ר' יוסי בר חנינא בא וראה כמה **חביבה מצוה בשעתה, שהרי מפני ת"ח אין עומדים מפניהם עומדים**, ובענין קושיית האחרונים הרי תלמיד חכם נמי הוא חביבה מצוה בשעתה שהרי עוסק במצוה כל שעה, שהרי אי אפשר לת"ח בלא לימוד תורה דרך הילוכו דכתיב והגית בו יומם ולילה, וכן אמרין בגמ' **מ"ה ד"ג** שאסור לו לעמוד במבואות המטונפות שאין יכול בלי להרהר בתורה, א"כ מדוע אין צריך לעמוד בפניהם, עיין בספר מעדני אשר חלק ו' פרשת כי תבא כמה תוצאים נפלאים.

ומדחה בגמ' ולא היא אלא כדי שלא תהא מכשילן לעתיד לבא. ופירש רש"י, שלא יאמרו אין אנו חשובים בעיניהם.

ובירושלים ביכורים י"א א' מקשה ג"כ הך קושיא למה עומדים מפני מביאי הביכורים מ"ש מתלמידי חכמים, ותירץ דשאני התם דאתי לקיצים, וכוונתו דנהי דפטורים לעמוד מפני ת"ח, הוא מפני ההפסד דזה שכיח בכל יום כמה פעמים שיעבור הת"ח ולכן בעלי אומניות פטורים, אבל ביכורים דאין מביאים אלא מעצרת ועד החג, וגם באותו זמן לאו בכל יום הם באים, ואף אם בכל יום הם באים מסתמא הם באים רק פעם אחת ביום, וא"כ ההפסד אינו כל כך גדול וגם הוא מצוה דלא שכיח, לכן צריך לעמוד.

הנה הרמב"ם בפרוש המשנה ביכורים כתב, אף על גב דאין עומדין מפני ת"ח, מפני מביאי ביכורים עומדים שהם רבים וגדול כח הרבים.

והמהראנ"ח תמה על הרמב"ם דהא בגמרא לא קאמר האי טעמא, אלא הטעם הוא מפני דחביבה מצוה בשעתה, או כדי שלא תהא מכשילן לעתיד לבא, אבל זה הטעם דרבים לא שמענו.

ותירץ: דזה נכלל בדברי רבי יוחנן שאמר מפניהם עומדים, דהיינו פירושו מפני שהם רבים.

ובשלל דוד בפרשתן תמה עליו: דא"כ מה צורך לגמרא לומר טעמים אחרים.

מזל"א טבא וגדיא יאה

ברגשי גיל ושפחה הננו לשגור ברכת פול טוב טופנה, אל פול פלי"כ האי גברא רבא ויקרא, פוסר שיעורים רבות בשנים בבית מדרשו, פשתנו קב ונקי, אהוב על הגבירות וקרבן לתורה, שאיר פנים לכל אדם בסבר פנים יפות בענינות וסבלנות, שיעוריו בהלכה ובאגדה נכבש בתחומות, פה פסיק מרגליות ופנינים,

הגאון הרב אשר אנשיל שזורץ שליט"א
בעל "מעדני אשר" וראש הכולל

לרגל השמחה השרויה במקונו באירוסין בתו הכלה שחתי' עב"ג החתן הבה"ח המופלג בתוריש שלום נ"יו
בן הגאון רבי זושא הורביץ שליט"א - רב דקהל חסידים אלעד

יחא רעוא פן קדם אבהון דבשפא, שהיווג יעלה יפ"ה יפ"ה בעלת חסידים ואנשי פעשה, ושיוזכה לרוות רוב נחת דקדושה פכל יו"ח, ולראות בנימ ובני בנימ חיים וקיימים עוסקים בתורה ובפניות לשפה, פסילה העולה בית ק-ל בארות רבנה"ק, פתוך רוב ברכה והצלחה אושר ועושר וכל פול פלי דפיעב אפן.

ברכת מזל טוב לסבים הנכבדים מאנשי שולמינו
הרה"ג ר' חיים יעקב שזורץ שליט"א - דומ"ץ קרית צאנז
הרה"ג ר' בן ציון רייך שליט"א - נאמן בית רבנו"ק
מקום עזר"ג אהל פריד"א בבית מדרשונו

הכריזה מחוקקת צ'אכא
מחילת הכולל
אח"כ בית החיים

האם בשנת שמיטה אין חיוב להפריש בכורים כיון שהפירות הפקרו?

בפרשתן כ"ו י' ועתה הנה הבאתי את ראשית פרי האדמה אשר נתתה לי ה' וגו'.

יש לחקור האם בשנת שמיטה אין חיוב להפריש בכורים כיון שהשדות הפקרו ואינו נקרא פרי האדמה אשר נתתה לי או דיילמא אף בשמיטה יש את המצוה של בכורים.

הנה ברש"י פרשת משפטים כ"ג י"ט על הפסוק "ראשית בכורי אדמתך" כתב וז"ל אף השביעית חייבת בבכורים.

והמהר"ל בגור אריה שם כתב: שהוא טעות סופר ברש"י דודאי שביעית פטור מבכורים, כיון שהפרי הפקר, ואין שייך לומר פרי האדמה אשר נתת לי.

וכן כתב באור החיים הקדוש בפרשתן כ"ו ב' על הפסוק "ולקחת מראשית כל פרי האדמה אשר תביא מארצך אשר ה' אלהיך נתן לך" וז"ל פירוש לפי ששייר ה' לו חלק בארץ והוא שנת השמיטה דכתיב ויקרא כ"ה ד' ובשנה השביעית וגו' שבת לה', לזה בא דברו הטוב שאינו מצוה אלא על זמן הנתינה לך שהם ו' שנים, אבל שנת השמיטה אין בה הבאת ביכורים לפי שאינם שלו אלא מופקרת לכל, וכן כתב במאירי יבמות ע"ג ע"מ א'.

ובמנחת חינוך מצוה צ"א אות א' תמה על האור החיים: וז"ל לא זכר כלל מפירש"י שכתב בפירוש להיפוך, ולהוציא דין מפסוק בלי קבלת חז"ל קשה מאוד, ובפרט שהרמב"ם סתמו הדברים דנראה שחייב, ורש"י כתב להדיא כן, מאן ספין לחלוק עליהם, ומכל שכן בלי ראייה רק מפשט הכתוב.

ובטל תורה להגאון רבי מאיר אריק צ"ל יבמות ע"ד מדייק מרש"י שאין בכורים נוהג בשמיטה: שכתב רש"י שם שנוהגין תרומה ובכורים בשאר שני שבוע בכל שנות השמיטה, משמע אבל בשמיטה עצמה אין נוהגת.

וכן בשו"ת באבני נזר סימן תמ"ה כתב לפטור שביעית מבכורים, מטעמא דאין האדמה והפירות שלו.

ובמהר"ם שיק על תרי"ג מצות מצוה צ"א **כותב דמחלוקת הפוסקים אם שביעית חייבת בבכורים** או לא תלוי בפלוגתת בפלוגתת הב"י והמהר"ט והמהר"ט אי הפירות הם הפקר מעצמם שביעית או דאיכא חיובא על הבעלים להפקירם, דלשיטת הבית יוסף דגם פירות שביעית שלו אלא דמצות עשה להפקירם, א"כ גם בפירות שביעית יכול לומר פרי האדמה אשר נתת לי, אבל לשיטת המהר"ט דפירות שביעית היא אפקעתא דמלכא, א"כ אינו שלו אז אינו יכול לומר האדמה אשר נתת לי.

וכן בחמדת ישראל קונטרס נר מצוה סימן ל' ס"א א' כתב דאם נימא כשיטת הבית יוסף, לא קשה כלל קושיית הגור אריה על רש"י, דשפיר יש לומר אשר נתת לי בדאמת גם בשביעית נתן לו הקב"ה פירות האדמה, רק שהיא עליו מצות עשה להפקיר אותם, אמנם זה גופא דיש לו זכות לעשות מצות עשה זו היא שלו ושפיר נתן לו הקב"ה פירות.

אך יש להקשות: הא סוף כל סוף הן הפקר כיון דמצוה להפקים, ואיך יביא הבכורים מן ההפקר.

ומתוך חמדת ישראל: דלשיטת הבית יוסף דהוא מצות עשה להפקיר, א"כ נראה דעשה זו אינו חל אלא כשנגמרין הפירות דאז ראוין לאכילה וחל עליו המצות עשה להפקיר את הפירות, ומעתה שפיר יש לומר כיון דהבכורים חל עליו מיד כשנגמר הפרי כורך עליו גמי ומקדשו, א"כ שפיר איכא בכורים קודם שמפקיר הפירות דהרי הם אלו שלו לגמרי, כיון דמיד שחל עליו חובת ההפקר חל עליו חובת הבכורים, ולכן זה אין צריך להפקיר ושפיר חייב בבכורים.

ובספר הנפלא אמנות ישראל סימן כ"ו לאחי הגאון רבי ישראל שוורץ כתב ליישב בכמה אופנים נפלאים קושיית חמדת ישראל:

א ע"פ מה שכתב המנחת חינוך מצוה פ"ג דאפשר לדעת הרמב"ם נשים פטורות מלהפקיר השדה, וא"כ משכחת לה בשדה של נשים, דגם נשים חייבות בבכורים.

ב ע"פ מה שכתב המנחת חינוך מצוה פ"ג בשדה של קטנים שיש להם בירושה או במתנה והם אינם מצווים להפקיר, וא"כ יש לומר בשדה של קטנים דמבואר בירושלים תרומות פרק א' משנה א' דקטן יכול להביא בכורים לחד מאן דאמר.

אדם שנדר לעלות לארץ ישראל האם יש איסור להתיר לו את הנדר?

הנה בשו"ת מהר"י מברונא סימן ע"ז כותב שמעתי על אחר שנדר לילך לארץ ישראל ונתחרט מחמת זקנה ומחמת חירום ובא לפני חכם והתיר לו נדרו, והרבה גדולים גמגמו בדבר דלאו שפיר עבד דהתיר, ולא נודע לי טעמם למה גמגמו בדבר, נהי נמי נדירים חלים על דבר מצוה מ"מ לא חמירי משאר נדרים דהכא מתירים ע"י פתח וחרטה לפי הענין.

ומתוך בכמה אופנים:

- א. שמא מאחר דקבל עליו לילך לא"י ותניא כתובות ק"ב ב' כל הדר בח"ל כאלו דר בלא אלוה.
- ב. משום דסבר כמ"ד כתובות ק"א דמתי חוץ לארץ אינם חיים נמצא אם נשאר בח"ל כאילו כופר בתחיית המתים.
- ג. אולי מדמה לנודר בעת צרה דאין מתירין משום דכתיב אשר נדרתי אשלמה, ועל כן בעת צרה אין לו התרה דאל"כ פשיטא דצריך לשלם, וה"נ כתיב נשבעתי ואקיימה לשמור פקודיך דאל"כ מה מועיל השבועה.

וברש"י ושמרת ועשית אותם, בת קול ממרכתו הבאת בכורים היום, תשנה לשנה הבאה.

ובאחרונים הסבירו: מדוע דוקא במצות ביכורים יצאה בת קול, ולא בשאר מצות, להיות ובמצות ביכורים היו באים בשמחה ובשיר וכל בעלי אומניות עומדים מפניהם, א"כ ה' חשש במצוה זו שעשו כ"כ ברעש ובפירסום, שח"ו ישלוט בהאנשים עין הרע, וכבר אמר רב ב"מ צ"ט ע"א תשעים ותשעה מתו בעין הרע, ע"כ יצאה בת קול ואמרה שאין להם לחשוש מזה, אלא הבאת ביכורים היום תשנה לשנה הבאה.

יש להקשות: א"כ צריך להיות שממצות הבאת בכורים יחיה לעולם, שהרי בכל שנה מברך אותה שיביא גם לשנה אחרת, וזה דבר שאי אפשר, כך מקשה החתם סופר בפרשתו, וכן בכתב סופר בפרשתו, וכן בתקון משה בפרשתו.

איכא כמה תרוצים:

א. ע"פ מה שיש להקשות על מה שאנו מבקשים עשינו מה שעלינו תעשה מה שעליך, הרי נחמיה נענש על מה שאמר זכרה לי אלקי לטובה, אלא דהכוונה אע"פ שאמרת עשר בשביל שתתעשר ומותר לנסות הקב"ה כדכתיב בחנונו נא בזאת וגו' מ"מ אני לא הפרשתי מעשרותי על מנת כן, אלא כאשר ציונתי לעשות רצונך אלוהי חפצתי, ומ"מ יודע אני שאין אתה מקפח שכר כל בריה, אותו השכר אני מוותרו לכלל ישראל השקיפה ממעון וברך את עמך ישראל, ובשרו הקב"ה שכן יעשה ויברך ישראל בגללו, נמצא הבכורים שביבאו כל בני ישראל מאן ואילך מפירותיו ומברכותיו הם מביאין, והיינו הבאת בכורים תזכה להביא לשנה הבאה, לא שהוא עצמו יביא אלא בכורי כל ישראל יקראו על שמו, כך תירץ החתם סופר בפרשתו.

ב. ע"פ מה שפירשתי המדרש רבה בפרשתן ד' ח' על הפסוק "ברוך אתה בבואך ברוך אתה בצאתך" ברוך אתה בבואך מפרקמטיא שלך, וברוך אתה בצאתך מפרקמטיא שלך, ודוד מפרשה שנאמר ה' "שמור צאתך ובואך" דהכוונה שבכל אשר יפנה יצליח, ויש לחוש שעל ידי זה יקלקל מעשיו כדכתיב להלן ל"ב ט"ז וישמן ישרון ויבעט, אלא דברכה שהיא מאת ה' לא תבא על ידה קללה, וזה שאמר ה' ישמור צאתך ובואך, שתהיה הצלחה זו ברכה מאת ה' ואתי שפיר, ולפי זה יש לומר שאחר שהביא מעשר ויזכה לעשירות כדמסיים לעיל וברך את עמך ישראל וכו' ויש לחוש שיקלקלו מעשיו ולא יביא עוד לשנה הבאה, והבטיחתו הבת קול תשנה לשנה הבאה דהיינו אם יחיה יביא ולא יקלקל מעשיו ויהיה זריז במצוה כשנה זאת, כך תירץ בכתב סופר בפרשתו.

ג. שאם אדם עושה המצוה בחשק והתלהבות פועל לבניו אחריו ללכת בעקבותיו, כי יראו לא דבר ריק הוא ועל מה זה משמח אילו לא היה בה ממש ח"ו אלא ודאי כי הם חיינו וכו' אבל העושה בעצלות ורפיון ימך המקרה כי יחשוב בנו מה לי ולצרה הזאת למרר את חיי אפרוק עול לגמרי ולא אירש גיהנום תרתי גיהנום בעולם הזה ובעולם הבא, ובוזה פירש אאמ"ו "נחלתי עדותיך לעולם" לבני אחרי לדור ודור ע"י מה "כי ששון לבי המה" וארז"ל ב"ב קט"ז המניח בן כמותו לא ילכו לאו מת כי ע"י כחו ויגיעתו בא מה שמסגלים בניו מצוות ומעשים טובים ונחשב לו כאילו עושה, וזה מה שכתב היום הזה שיהיו בעיניך כחדשים לעשותם בשמחה וטוב לבב, ואז תשנה לשנה הבאה, אחר שכבר תהיה בעלמא דקשוט תביא גם כן בכורים, כי זרעך אחריו אשר ישמרו דרך ה', מעלה אני עליך כאילו אתה עשית, כך תירץ בבידבר משה בפרשתן להגאון רבי משה פולק זצ"ל תלמיד הכתב סופר בשם בנו.

איך אפשר לשמוח בכל הטוב הרי אדם מת וחצי תאוותו בידו?

בפרשתן כ"ז י"א ושמחת בכל הטוב אשר נתן לך ה' אלהיך וגו'.

יש להקשות: איך יכול להיות שבן אדם שמח בכל הטוב שיש לו הרי אין אדם מת וחצי תאוותו בידו, כך מקשה בצפנת פענח פרשת בא, וכן מן הדברי יציב ז"ע בספרו שפע חיים פרשת בשלח.

איכא כמה תרוצים:

א. נראה לתרץ בדרך צחות ע"פ מה דאיתא בספרי בפרשתן על הפסוק ושמחת בכל הטוב אמרו רז"ל אין טוב אלא תורה, ומסתפק במיעוט בזה, כך מתרץ בצפנת פענח פרשת בא.

ב. שלא תעלה על דעתך כי הטוב הוא בקר וצאן וריבויי ממון וכיוצא בו כי אוהב כסף לא ישבע כסף, ואין אדם מת וחצי תאוותו בידו מי שיש לו מנה רוצה מאתיים, וכיון שלא יעלה בידו למלא שאיפתו הרי יתהלך בקדרות ועצבות ואין זה בגדר שמחת בכל הטוב, ובעל כרחך דשמחה וסיפוק אמיתית זה רק ע"י תורה, כך תירץ בשפע חיים פרשת בשלח.

מדור משיב כהלכה

מדור זה נודב ונערך ע"י ידידנו ר' מרדכי זיסקינד הגר שליט"א מנהטן
משיב כהלכה שינון וידיעת ההלכה - הלכות שבת
כל השאלות הם משובע ומשנה ברורה

ידיעת הפרשה

- א [שאלה. האם מביאים ביכורים בלילה?
- ב [שאלה. האם צריך להביא דווקא פרי שלם או חצי פרי גם טוב בביכורים?
- ג [חידה. מה השייכות בין ערב שבועות לערב ראש השנה, ושייך לפרשתינו?
- ד [צ"ע. שמחה בבשר עוף, ושמחת בכל הטוב אשר נתן לך ה' אלקיך ולביתך אתה והלוי והגר אשר בקרבך, כתב רבנו בחיי "ומביאין בידם תורים בני יונה, שנאמר: ושמחת בכל הטוב, ואין שמחה אלא בבשר, והיו תולין בידי הסלים תורים ובני יונה כדי לעטר את הבכורים", וצ"ע דהא דאמרין אין שמחה אלא בבשר ויין היינו בבשר בהמה ולא בבשר עוף וצ"ע.
- ה [חידה. מה השייכות בין לארז תלמיד חכם לפרשתנו?
- ו [חידה. היכן רואים שלפעמים הברכה לאדם שלא יצליח יותר מדאי?

ידיעת הלכות שבת

- ז [אכסון עוגות בתוך התנור בשבת, חידוד. גב' גרין וגב' באום ביקשו לביל שבת לפתוח את דלת התנור כדי לאחסן בו עוגות שנשארו להן לאחר הסעודה (כל אחת בביתה), לגב' גרין מותר לעשות זאת ולגב' באום אסור. מדוע? (אותו תנור, שהיה ריק וקר, אותן עגוה).
- ח [שאלה - פתק שכתוב עליו 'שבת היום אסור להטות את הנר'. משפחת דויטש בערב שבת נתקלקל להם החשמל בבית, וע"כ הרב דויטש הדליק ביום שישי על מגש שעמד על שולחן השבת 10 פתילות בתוך 10 כוסות עם שמן כדי להאיר את מקום הסעודה. מאחר והרב דויטש נוהג, בכל ליל שבת, ללמוד מיד אחר הסעודה את שמונה הפרקים הראשונים של מסכת שבת, הוא הדביק על המגש מסביב לנרות שלט ועליו כתב בגדול ובולט מכל צד 'שבת היום אסור להטות את הנר! האם שלט זה יאפשר לרב דויטש ללמוד לבדו (לאחר שבני ביתו הלכו לישון) לאור נרות השמן?
- ט [שאלה - קריאה לאור הנר עם ידיים קשורות. הרב ויידר והרב גורן ישבו ולמדו ביחד בביתו של הרב ויידר, לביל שבת אחר צחות הלילה, את מסכת שבת לאור הנר. באמצע הלימוד היה צריך הרב גורן ללכת לביתו, ולחזור ללימוד אחרי חצי שעה. הרב ויידר שרצה להמשיך ללמוד לאור הנר ביקש מהרב גורן שיקשור את שתי ידיו מאחורי גופו בקשר כמו שקושרים את שרוכי הנעליים (קשר ועניבה על גביהם) וכך יוכל להמשיך ללמוד ללא החשש של 'שמא יטה'. האם מותר יהיה לרב ויידר ללמוד לאור הנר עם ידיים קשורות?
- י [חידה: היכן מצאנו במלאכות שבת שדין התולדה חמור מדין האב?

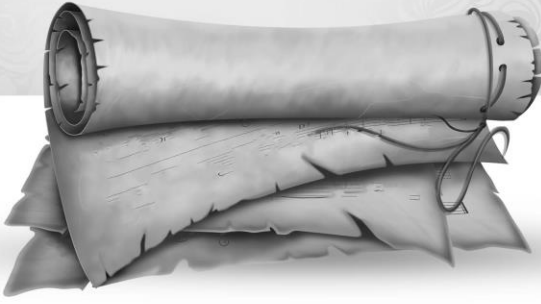
כללי השתתפות

- 1. כל תשובה נכונה, אפילו לשאלה אחת תזכה את השולח להיכנס להגרלה, יהיה הגרלה על שני פרסים ע"ס 500 ₪.
- 2. כל תשובה נכונה על כל שאלה, הינה זכות נוספת להשתתף בהגרלה, כך שכל מי שישלח יותר תשובות לכל השאלות מגדיל את סיכוייו בהגרלה.
- 3. כל חודש, בראש חודש תערך הגרלה בין כל השולחים, הזוכה ייבדקו תשובותיו, יתקבלו אך ורק תשובות מפורטות.
- 4. ניתן לשלוח כל שבוע את התשובות של אותו שבוע, או עד ראש חודש.
- 5. שימו לב חשוב מאוד: קבלת התשובות הינה אך ורק לפקס מערכת משיב כהלכה 0775558617 או במייל meir.s1000@gmail.com נא לציין בתחילת המכתב על כמה שאלות השיבו, וכמו"כ שם מלא, כולל/ ישיבה. ועיר וטלפון וכמו"כ נא לציין על איזה פרשה השיבו. [לברורים ופרטים נוספים בטלפון 0533154010 בשעות הערב בין 8:00-9:00 בלבד]. השולחים בכתב יד, בפקס, להקפיד על כתב ברור וקריא שהיה ברור לאחר משלוח הפקס. כתב לא ברור לא יכנס להגרלה. יש עדיפות לשלוח התשובות מוקלד במייל כי כך זה ייכנס בעוה"ל לספר שיצא לאור בעתיד בלי"ג. -שאר עניני העלון לא שייכים לפקס או מייל או טלפון זה, אלא כמצויין במסגרת ע"ג העלון בעמ' ד'.

תשובות על עלון זה ניתן לשלוח עד ראש השנה הבעל"ט

שמות הזוכים לחודשים תמוז אב

- הרב דוד יואל וינפעלד שליט"א ב"ב
- הרב נפתלי חיים רובין שליט"א ב"ב
- הבחור דוד יוד נ"ו ישיבת עץ חיים ירושלים
- הרב יהונתן קדוש שליט"א בית שמש

מכתבים למערכת

האם פירות שאסורים בהנאה מותר לזרוק על החתן בשום שמחת חתן

מה שהבאתם בשם הפרי מגדים אצל אבותינו סוסן קדיש א"ק. פירות האסורין בהנאה כעגלה הכרם אסור לבנות אותם להשליכם לפני חתן וכלה לשמחה בהם במקום טיט ורפש, אף על גב דמצות לאו להנות נתנו ועוד שאין נהנה מגוף הפרי, מכל מקום ביזוי איכא, ולא משום הפסד אכלין נגעו ביה, אלא אסור לבנות אכלין לבעט בטובה ומצוה לשורפן אבל לא לבנותם, ומאן דחוי אינו יודע אם הם אסורי הנאה, והבאתם דבש"ת רב פעלים ת"ג אר"ה סימן ט' הקשה מהא דאיתא במ"ה פ"ה ט"ז בהא דנתתי מדליקין בפת ושמן של תרומה שנטמאת, ומשום שלא יבא לידו תקלה דיילמא אכלה מנייה קודם שריפה לכן בן זריק ליה בין העצים, ושמן רמי ליה בכל מאוס, ואמרו בגמרא א"ר הונא לא שנו אלא פה, משום דחייבי ידעין להי אמינו יודעין מהם, ור"י אמר אפילו חייט, ומפרש רב אשי כגון שלדיקו להו אחר שנטמא, ואח"כ זורקין לבין העצים, דאז הן נמאסות ואז לא אתי למילכ מניינהו, וכן הונא חייט בתיבי דיילמא אתי למילכ קודם שליקה, נמצא, אף על גב דהפת זורקו ונמאס, וכן החיטים נמאסים אחר שליקה, והרי איכא ביזיון אכולים, עכ"ל מותר, ומוכרח לומר כיון דלשריפה קיימי תו לית בהו איסור משום ביזיון אכולים, וא"כ כ"ש בפירות דלא חיישינן בהו לבזיון ואוכלים היכא דזורקין לפני חתן וכלה במקום רפש וטיט הנמאסים, כיון דלשריפה קיימי.

הגאון המפורסם רבי שמאי קהת גראס שליט"א

חבר הבר"ג קהלת מחזיקי הדת, אבנת תורה, בית הוראה ישיבת מיר, לשכת הפוסקים ביזוי עליות, אוצר הפוסקים סוואו, קני תורה פסנות ירושלים (כזר"י) נראה להעיר, דבספר דרך שיחה פ"ק ה' אב"ש שהגר"ש אלישיב זצ"ל העיר על הפרמ"ג דלא אמרינן מצוות לאו ליהנות ניתנו על מצוה דרבנו וכ"ש דלא אמרינן כן על מנהג, והעיר עוד דהיאך יתכן שיהא מצות שריפה ויהיה אסור לבנותה, והעיר שם הגר"ח קניבסקי שליט"א שהפירות מוקצים עין, ואף שראויים לזריקה, אבל אין נומדין לכן, ואף כיהיו לכן, אבל אין להו דין אכל כ"י שאין ראו לאכילה, וסיים שם בדמה שכתב הפרי"מ זצ"ל על החתן כן לשמחו, בוודאי נחשב מצוה ששייך עליה מצוות לאו ליהנות ניתנה דאינו נחשב רק מנהג.

הגאון ישראל שוורץ שליט"א

רבי משה יהודה פריד שליט"א סאן פאלה ברזיל. נראה להעיר, דשאני התם דזורקין לבין העצים שנומדים להסקה, ואם כן הוריקה הוא הכנה לקיים מצות שריפה, והוא מצוותו, אבל לזרוק על החתן ודאי איכא ביזוי אוכל ואסור.

הרה"ג זלמן לייב הלברשטאם שליט"א

נראה להעיר, דזקיני בעל הדברי יציב ז"ע היה מנהגו לזרוק תפוחים במוצאי שמחת תורה אבל בשנת השמיטה למה צריך לזרוק תפוחים על שנת השמיטה.

הרה"ג רבי משה יהודה פריד שליט"א

נראה להעיר, דשאני התם דזורקין לבין העצים שנומדים להסקה, ואם כן הוריקה הוא הכנה לקיים מצות שריפה, והוא מצוותו, אבל לזרוק על החתן ודאי איכא ביזוי אוכל ואסור.

הרה"ג שלמה אפרים רייד שליט"א

נראה להעיר, שאם המדובר בשליטת העלייה לתורה בשבת אויפירוף, הרי פירות אלו הם מוקצה מחמת איסור, וממילא אין לזרוקם.

הרה"ג רבי מתייהוה ישראל הורוויץ שליט"א

נראה להעיר, דבספר דרך שיחה פ"ק ה' אב"ש שהגר"ש אלישיב זצ"ל העיר על הפרמ"ג דלא אמרינן מצוות לאו ליהנות ניתנו על מצוה דרבנו וכ"ש דלא אמרינן כן על מנהג, והעיר עוד דהיאך יתכן שיהא מצות שריפה ויהיה אסור לבנותה, והעיר שם הגר"ח קניבסקי שליט"א שהפירות מוקצים עין, ואף שראויים לזריקה, אבל אין נומדין לכן, ואף כיהיו לכן, אבל אין להו דין אכל כ"י שאין ראו לאכילה, וסיים שם בדמה שכתב הפרי"מ זצ"ל על החתן כן לשמחו, בוודאי נחשב מצוה ששייך עליה מצוות לאו ליהנות ניתנה דאינו נחשב רק מנהג.

סוכריה שנזרקה בשבת אופירף מעורת נשים ושברה משקפיים של אחד הממתפללים האם חיבת לשלם

מה שהקרתם בחתן שאחרי בעלת התורה, וזרקו עליה, וסוכריה מעורת הנשים, ואחת הסוכריות פגעה באופרן ישרי ובגוגיית המשקפיים של אחד בן הכנסת, וניפצה אותה, הגבאי תובע נשים, את זוזקת הסוכריות לשלם עבור הנזק, והלה טוען כנגדו כי הדבר אירע אצל במתכוין ובזדון בשמחה, ולכן אין חיוב לשלם על נזק המשקפיים עם מנין הגוי.

הגאון אשר מוטצ'ן שליט"א

נראה להעיר, דנחלקו הראשונים באדם המזיק באונס שחייב, אם זה אפילו באונס גמור או דווקא באונס שאינו גמור, פירוש שיש עדיין צד רחוק לומר שהיה לו לזהור, ולפי שיהא זאת במקרה שלנו אי אפשר לומר שהיה לו לזהור, ע"כ פטור משלם, ולדעת הרמב"ם כ"ה פ"ה ט"ז א"ת, שחולק וסובר שאפילו באונס גמור חייב, עיין שם שכתוב שבטבח אומן שקלקלו שראוים שהגם דן על חיובו, משום שומר, אינו חייב משום מזיק, והטעם בזה עיין במחנה אפרים הלכות נזקין פ"ה סימן ט' שכתוב שאדם נושה פעולה בירושה, ועי"ז נגרם נזק באונס אינו חייב מטעם מזיק, ולפ"ז במקרה שלנו שזורק זרק ברשות אי אפשר לחייבו מטעם מזיק.

האם החתן בעצמו יש לו חיוב להיות שמח

מה שהקרתם בשם הפוסקים האם החתן בעצמו יש לו חיוב להיות בשמחה.

הרה"ג נפתלי סטלר שליט"א

מה שהבאתם מדברי רש"י על הפסוק ושמח את אחתו, שהמתרגם ויחדי עם אתתיה טועה שאין זה תרגום של ושמה, דמשמע מדבריו שאין חיוב שמחה לחתן עצמו, לענ"ד אין מדבריו ראייה, שאין כוונתו אלא לדייק בתרגום המילולי של "וילכו ושמו" ולא תרגום של ושמה, אבל לא נחית לדניא, אמנם ב"לא"ה לכאורה פשוט שאי אפשר לשמח אחרים אם הוא אינו בשמחה, בו שומע מלשון הטרור והש"ת א"כ צריך לשמחה עמה שלשה ימים.

הרה"ג יעקב ישראל מייזנער שליט"א

הנה איחא ברמב"ם ס"ב פ"ה ט"ז ע"ה ז"ל שזנו להתייחד חתן עם אחתו שנה תמימה שלא יצא חוץ לעיר וגו' אבל ישמח עמה עד מלאת לו שנה תמימה, עכ"ל. הרי מבואר שהוא סובר שיש חיוב מן התורה לחתן להיות בשמחה.

מי שמחזיר גרושתו תוך שנה הראשונה של הנישואין הראשונים האם יש לו החיוב לשמחו עד שיעבור שנה

מה שהקרתם בדין מה מחזיר גרושתו בתוך שנה הראשונה של הנישואין הראשונים, והבאתם בשם שני חכמים גאוני עולם ז"ל, והסברא נותנת דכל שגירשה בטלו נשואיו הראשונים, ומה שהוא מחזירה אח"כ הרי הוא עניו אחר לגמרי והיא אינה חדשה לו, ויוצא מלמחמה.

הרה"ג יצחק צבי ליבוביץ שליט"א

הרה"ג חנניה יוד"ל ליפא מצנר שליט"א ירושלים

נראה להעיר, מאי דפשיטא להו לא פסיקא ליה לשפת אמת כי הגאון לייבוביץ ז"ל ונסתפקתי אי גירש אשתו מיד אחר שקדישה ולא שהה עמה שנה וחזר וקדישה, ד"ל דשפיר מקרי קדישה, ואשת"ו הדחי הוא יש להסתפק אי לצרף החדשים עשהה עמה קודם הגירושין או לחשוב שנה שלימה אחרי קדישה, שיהא כיון דהיה בכלל חדשה.

הרה"ג זלמן לייב הלברשטאם שליט"א

נראה להעיר לפי מה שכתב החינוך מ"ה ת"ק א"ת טעם הנמצוה ז"ל משרשי הנמצוה, כי האל ברוך הוא עלה במחשבה לפניו לבראות העולם, וחפצו שיתישב בבריות טובות הנולדות מזכר ונקבה שידווגו בהמשך, על כל גזר עלינו העם אשר בחר להיות נקרא על שמו, שנשב עם האשה המיוחדת לנו להקים זרע, שנה שלמה מעת שנשא אותה כדי להרגיל הטבע עמה ולהבדק האצלה, ולהכניס ציורה וכל פעלה בלב, עד שיבא אצל הטבע כל מיעשה אשה אחרת וכל עניניה דרך זרות, כי כל טבע ברוב יבקש ויאבה מה שרגיל בו, ומתוך כך ייחסי האדם דרכו מאשה זרה ויפנה אל האשה הראייה לו מחשבתי ויכשרו הוולדים שתלד לו ויהיה העולם מעלה חן לפני בוראו, והנה שאמרו זכרונם לברכה סו"ט מ"ה ה"ג"ל שאחד הנושאת את הבתולה או האלמנה או יבמה חייב בזה, שכולן ראוין לכן לפי הטעם הנזכר, אבל לא המחזיר גרושתו, ואם כן יש לומר שהני מילי מחזירי גרושתו שכבר הרגיל את טבעו אליה בעבר, משא"כ כשמעולם לא חי עמה שנה אחת, יש חיוב של גבאי ליה לייבאו.

איך יכול להיות שבן סורר נגרם משום שלבסיך ישיב תלמידו הרי הרבה זה יותר מחמו

מה שהקרתם בשם אחרונים על הא דאיתא בגמ' י"ח"ה ע"ה ש"ס סו"ט פ"ה ו' ה"ה ז"ע צ"פ הקדוש ברוך הוא שופך זהו עתיד לגמר ניכסי אביו ואת ניכסי אמו וישוב לו כפרות דרכים ומקפה את הבריות והורג את הנפשיות וסופו לשכח את תלמודו ואמרה בתוהובט שמינת שנת זכר ואל ימות חייב, דיש להקשות לכו כ"ש שחולק לטובת את תלמודו לשכח את התורה שחידגו אותו, הרי יש לו עבירה יותר חמורה שחידגו דייני נפשות, ומה צריך להוסיף בגלל שלא ילמד, ותרצתם באופן נפלא.

הרה"ג חנניה יום טוב ליפא דייתלי שליט"א

נראה להעיר, דאפשר שהרי הקשה הרא"ם למה יסקל על זה הבן סורר ומורה שמשום שיהרוג את הבריות אינו נסקל אלא בספיף נהרג ותיפץ שסיקל משום עבירות אחרות למשל יעשה מלאכה בשבת ומשום הכא יסקל ולכן נראה שמשום הכא לא קאמר הירושלמי שיהרג משום שיהרוג את הנפשיות שמיש"ה לא נסקל אלא נקט משום שמיא ישיבח תלמודו והיינו במיד ישיבחו ויעשה מלאכות אחרות כמו חילול שבת וכן שאר איסורים שנסקל מש"ה יהרג.

הרה"ג משה חיאל הכהן ראטה שליט"א

נראה לתרץ, עפ"ד הכלי חמדה שכתב שבן סורר ומורה חייבתו תורה מיתה על הגניבה שגנב מעות משל אביו כמו בן נח דנהרג על הגניבה, משום דבן סורר ומורה בחיובו זולל וסובא לא ידע זרכי הש"ת כמ"ש הרמב"ן, והרי הוא כבן נח ולא כישראל, אלא דאם היה לו תורה הרי המאור שבה יחידונו למוטב, וע"כ קאמר הירושלמי דישיבח תלמודו וממילא המאור לא תחידונו למוטב, ונשאיר כבן נח דנהרג על הגניבה.

האם יש איסור לחתן לצאת למרחקים בשנה ראשונה לצורך פרנסה

מה שהבאתם מיהיה תנאי דלא מצא דבר זה בפוסקים שיהא אסור לשהות לחתן שנה ראשונה מחוץ לביתו ימים רבי ובשו"ת הרדב"ז פ"ה מ"ח א"ת דלא לתנועעו מותר ע"כ.

הרה"ג רבי עזריאל ברוך אהרונביץ שליט"א

נראה להעיר, כבר היינו האחרונים מספר הנצוצות הרמב"ם פ"ה ט"ז א"ת דקיים איסור לשהות חוץ לביתו גם לצורך פרנסתו וגם לפי שיש לו חוב, ואם ע"י העדרותו נמיתו השהיר הדיכים בחזקת סתנו ולאורה תקשה קושית הרדב"ז פרנסה מגלו, ונלענ"ד מקורו סתור מדברי חיל"ב מ"ם י"ב א"ר חלבו לעולם ירא אדם וזיר לכבודו אשתו שאין ברבה מצויה בתוך ביתו של אדם אלא בשביל אשתו שנאמר ולאברהם היטיב בעבורה והיינו דאמר להו רבא לבני מחוחא אוקריו לשייכ"י כי היא תדעתתי, וא"כ מנין לו לחפש עשירות מעבד לים, כאשר ייקר את ביתו היא לו עשירות בביתו בלי לנדוד למרחקים ולכן נקי יהיה לבשוטו שנה אחת, ובאותו ענין אצין סוסן נפלא שעלה ברעיוני בס"ד ידוע למון הגר"ח שליט"א לא היה מתן שנים רבות, ובשיתוף סוף התקינו לו מתן ציהה לכנותו עליו מוגאנ"ד אמי ור' אמי ור' אמי הגר"י זילברשטיין שליט"א הסביר שכונות יסו ע"פ דברי הגמ' כתובות ק"ב ש"י אמי ור' אמי הלכו ברחובות אר"י הלכו בצל ולא בחמה כדי שלא ידברו חליה בגנותה של ארץ ישראל שהחמה קודרת ויש צער לזרז בה, ולכן התקין המתן כדי לא לחשוב רגע כמיאמר על גנות אר"י ח"ו, ואי בניי אבאיה דית הוריקא באפינן טפי עידי דתני ודני חילין די דרש רב עירא זמנן א"ל בשמי"ד א"ל בישמי"ד א"ל א"ל מאי דתיכי טוב אינו חונן ומלוה לכולם דבריו במשפט, לעולם יאכל אדם וישתה פחות ממה שיש לו וילבש ויתכסה במה שיש לו, וכבד אשתו ובניו יותר ממה שיש לו שכן תלויים בו והוא תלוי במי שאמר והיה העולם, עיין נוטאת היא למתא"ר ז"ל לפי"ו התכוון הגר"ח ללמון של רבי אמי ור' אמי לומר שלו עצמו לא צריך לכונתה, אבל לאשה עקרת הבית מגיע מתן שכל עבודותיה בירכת. ביתה וימות החמה מקשה על התפקוד בבית, אבל לבעל יוכל ללמוד גם בביתו"ד ממוזג ולפ"ז ר' אמי ור' אמי בעלי המימרא של יכבדה יותר מגופו שפיר דמי.

גליון זה נודב ע"י ידידו הרב **בן ברוך קנובליך** שליט"א קדישת בעלזא בית שמש לעילוי נשמת אמו ה"ה מרת רחל נחמה בת הרב אלימלך ע"ה נלב"ע כ"ה אלול ת.צ.ב.ה.

גליון זה נודב ע"י ידידו הגאון **משה יהודה פריד** שליט"א. ס.א. פולא - ברזיל לעילוי נשמת זקנתו האשה הנשחבת בע גדולים מרת **עלקא** בת מוה"ר **אברהם ברוך** ע"ה נכדת מרא דארעא ישראל מן הגר"ח זונפנצל זצוק"ל נלב"ע כ"ד אלול תשמ"ד ע"ה

גליון זה נודב ע"י ידידו הרה"ג **מנחם מנדל שטיינמעץ** שליט"א ירושלים לעילוי נשמת אמו ה"ה מרת **חיה רעכלי** בת **יואל** ש"ר"ב בעיר ריזאווליע ע"ה נלב"ע כ' אלול תשמ"ד ת.צ.ב.ה.

גליון זה נודב ע"י ידידו הרה"ג רבי **ירמיהו דמן** שליט"א ראש ישיבת בעלזא טלסטון לרגל שמחת הבר מצוה לנכדו כמר **מאיר** נ"ו בן לחתנו הרה"ג רבי **אהרן רוטנר** שליט"א ר"מ שיבת בעלזא טלסטון בנו של הרה"ג רבי **חנמן רוטנר** שליט"א אב"ד ח'ליטה יאה ועודא שבוזות זיכר רבבות ויכח לרוות נחת מכל יוצאי חלציו ויצליח בכל אשר יפנה

ברכת מזל טוב למגיד שיעור הנפלא פה מפיק מרגליות הרה"ג רבי **אהרן רוטנר** שליט"א ר"מ שיבת בעלזא טלסטון לרגל שמחת הבר מצוה לבנו היניק וחיכם כמר **מאיר** נ"ו יאה ועודא שבוזות מעשי הכי"ם להורבות תורה יכח לרוות נחת מכל יוצאי חלציו **ובני ששור פא חיילו דיבחה** י"ו ביאלה ארג"ל

גליון זה נודב ע"י ידידו הרב **יעקב טויב** שליט"א קרית בעלזא בית שמש לרגל שמחת ארוס"ו בני ידידו הבה"ח המופלא בתורה"ש כמר **לוי יצחק** נ"ו מחברו ישיבת בעלזא בני ברק עב"ג בת הרב **יעקב יוסף טייטלבוים** שליט"א ירושלים יאה ועודא שבוזות זיכר רבבות ויכח לרוות נחת מכל יוצאי חלציו ויצליח בכל אשר יפנה